

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมต่อค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2550
 2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2550 จำนวนทั้งสิ้น 16 คน โดยมีวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเพื่อเลือกคณะ จากนั้นสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากอีกครั้งเพื่อเลือกสาขาวิชาของคณะที่สุ่มได้
 - 2.2 เมื่อได้คณะและสาขาวิชาแล้ว ผู้วิจัยให้นิสิตจากคณะและสาขาวิชาที่สุ่มได้ตอบแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ซึ่งพัฒนาโดยผู้วิจัย
 - 2.3 ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ผ่านการทดสอบจากนิสิต มารวมคะแนนและเรียงลำดับจากน้อยที่สุดไปหามากที่สุด คัดเลือกคนที่มีคะแนนแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 มาเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน โดยการสอบถามความสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง
 - 2.4 เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจจำนวน 16 คนแล้ว สุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มอย่างง่าย (Random Assignment) โดยการจับสลากเพื่อแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 8 คนและกลุ่มควบคุม 8 คน
- ผู้วิจัยเลือกใช้นิสิตชั้นปีที่ 3 เป็นกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากนิสิตชั้นปีที่ 3 ได้ผ่านการใช้ชีวิต

ในมหาวิทยาลัยมาพอสมควร (ไพฑูริย์ สนิลรัตน์, 2530, หน้า 147) จึงมีความรู้ด้านการเรียนมากขึ้นและอยากแสดงออกมากขึ้น (วิโรจน์ ธีรคุณ, 2543, หน้า 242) นอกจากนี้ลักษณะของนิสิตชั้นปีที่ 3 เป็นช่วงวัยที่สงบเงียบ มีความเฉยเมยต่อสังคมมหาวิทยาลัยและต่อการเรียน โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544, หน้า 22) ซึ่งเมื่อเข้ารับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะก่อให้เกิดพลังในการผลักดันให้กลุ่มดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมาย ดังนั้นนิสิตชั้นปีที่ 3 จึงมีความเหมาะสมในการนำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด ได้แก่

1. แบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. มาตรวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องค่านิยมในการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัด โดยแนวคิดที่ผู้วิจัยเลือกใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ประสงค์ คือ แนวคิดการจำแนกความรู้สี่ของ Krathwohl, Bloom and Masia (1964 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543, หน้า 13) และศึกษาแบบวัดของ มาริเยะ ยีสมัน (2549) ซึ่งได้พัฒนาเครื่องมือวัดคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์และการเห็นคุณค่าความเป็นไทยของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.89 และนำแบบวัดของ ทิพย์อำพร คำศรี (2545) ซึ่งได้พัฒนาแบบทดสอบวัดค่านิยมความปลอดภัยในการทำงานอุตสาหกรรม สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพภาคใต้ ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.72 มาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผู้วิจัยใช้แนวคิดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่มหาวิทยาลัยบูรพากำหนดไว้ (มนตรี เข้มกสิกร, 2546, หน้า 36) โดยเลือกคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ข้อ 3 ที่กำหนดไว้ 10 ข้อย่อย ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ 6 ข้อย่อยและได้กำหนดนิยามศัพท์ดังนี้

ค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ หมายถึง กระบวนการทางความคิด

ในการเลือกพิจารณาให้คุณค่าและเป็นตัวกำหนดการแสดงผลพฤติกรรมในการเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมในตน ในวิชาชีพและในสังคม โดยสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ได้แก่

- การมีวินัยในตนเอง
- เชื่อมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้
- สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตตนเองได้
- รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น
- มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตน
- มีความสามารถในการปรับตัวเองให้เข้ากับบุคคลและสังคมได้ .

ผู้วิจัยนำแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะมาสร้างแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็นด้านละ 5 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้ 1 คะแนน เป็นคำตอบที่แสดงถึงความรู้สึกลงในขั้นการตอบสนอง

ให้ 2 คะแนน เป็นคำตอบที่แสดงถึงความรู้สึกลงในขั้นการรู้คุณค่า

ให้ 3 คะแนน เป็นคำตอบที่แสดงถึงความรู้สึกลงในขั้นการจัดระบบคุณค่า

1.2. ผู้วิจัยสร้างแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแนวคิดดังกล่าวและนำไปให้ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ โดยประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มีข้อสังเกตว่าการวัดความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสังคมได้ ไม่สอดคล้องกับแนวคิดการจำแนกความรู้สึกลงของ Krathwohl, Bloom and Masia (1964 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543, หน้า 13) ที่กล่าวว่า ค่านิยมเกิดขึ้นตั้งแต่ระดับการตอบสนองไปจนถึงการจัดระบบคุณค่า แต่ความสามารถในการปรับตัวเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอบสนองไปจนถึงขั้นสร้างลักษณะนิสัย ดังนั้นเพื่อให้เกิดความสอดคล้องตามแนวคิดในการสร้างแบบวัด ผู้วิจัยจึงเลือกใช้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ข้อ 3 ที่กำหนดไว้ 10 ข้อย่อย โดยผู้วิจัยเลือกใช้ 5 ข้อย่อยและกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรตามใหม่ ดังนี้

ค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ หมายถึง กระบวนการทางความคิดในการเลือกพิจารณาให้คุณค่าและเป็นตัวกำหนดการแสดงผลพฤติกรรมในการเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมในตน ในวิชาชีพและในสังคม โดยสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ ได้แก่มีวินัยในตนเอง เชื่อมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้ สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตตนเองได้ รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตน

ผู้วิจัยปรับปรุงแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามข้อเสนอแนะของประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ได้แบบวัด

จำนวน 25 ข้อ แบ่งเป็นด้านละ 5 ข้อ

1.3 ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงทฤษฎี (Construct Validity) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะว่าค่านิยมส่งผลต่อพฤติกรรม ดังนั้นตัวเลือกแต่ละข้อของแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ จึงควรแสดงถึงพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ตัวเลือกในแต่ละข้อแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

1.4 ผู้วิจัยปรับปรุงแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง โดยประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มีข้อสังเกตว่า การใช้แบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จำนวน 25 ข้อ อาจทำให้มีค่าความเชื่อมั่นต่ำ ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนข้อของแบบวัดเป็น 40 ข้อ แบ่งเป็นด้านละ 8 ข้อ สามารถจำแนกได้ ดังนี้

1.4.1 การมีวินัยในตนเอง ได้แก่ ข้อ 1, 6, 11, 16, 21, 26, 31 และ 36

1.4.2 เชื่อมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้ ได้แก่ ข้อ 2, 7, 12, 17, 22, 27, 32 และ 37

1.4.3 สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตตนเองได้ ได้แก่ ข้อ 3, 8, 13, 18, 23, 28, 33 และ 38

1.4.4 รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น ได้แก่ ข้อ 4, 9, 14, 19, 24, 29, 34 และ 39

1.4.5 มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตน ได้แก่ ข้อ 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35 และ 40

1.5 ผู้วิจัยนำแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ซึ่งพบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80 ผู้วิจัยจึงเลือกตัดข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำออกจำนวน 10 ข้อ และได้แบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 (ภาคผนวก) แบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ หลังการปรับปรุงแล้วได้จำนวนข้อที่แบ่งเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.5.1 การมีวินัยในตนเอง ได้แก่ ข้อ 1, 6, 11, 16, 21, 26 และ 36

1.5.2 เชื่อมมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้ ได้แก่ ข้อ 2, 7, 12, 17, 22, 27, 32 และ 37

1.5.3 สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตตนเองได้ ได้แก่ ข้อ 13, 33 และ 38

1.5.4 รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น ได้แก่ ข้อ 4, 9, 14, 24 และ 39

1.5.5 มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตน ได้แก่ ข้อ 5, 10, 20, 25, 30, 35 และ 40

1.6 ผู้วิจัยนำแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ปรับปรุงหลังจากการทดลองใช้และตัดข้อที่มีอำนาจจำแนกต่ำออกไปแล้ว ไปดำเนินการวิจัยต่อไป (ภาคผนวก)

ตัวอย่างข้อกระทงจากแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ คำอธิบาย แบบวัดชุดนี้มีข้อความให้อ่าน แล้วถามความคิดของท่านที่มีต่อเรื่องราวนั้น โดยมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ จงเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบ

1. ท่านกำลังรีบไปทำธุระและต้องการข้ามถนนบริเวณหน้ามหาวิทยาลัย ท่านจะปฏิบัติอย่างไร

ก. รอเมื่อจังหวะไฟแดงแล้วจึงข้ามถนน

ข. รอช่วงจังหวะที่ถนนไม่มีรถยนต์แล้วจึงข้าม

ค. เดินไปข้ามสะพานลอย

เกณฑ์การให้คะแนน

ให้ 1 คะแนน เป็นคำตอบที่แสดงถึงความรู้สึกในขั้นการตอบสนอง

ให้ 2 คะแนน เป็นคำตอบที่แสดงถึงความรู้สึกในขั้นการรู้คุณค่า

ให้ 3 คะแนน เป็นคำตอบที่แสดงถึงความรู้สึกในขั้นการจัดระบบคุณค่า

การแปลผลคะแนน

สำหรับตัวอย่างข้อคำถามมีเกณฑ์ในการแปลผลคะแนนดังนี้

ตอบ ก. ให้ 2 คะแนน

ตอบ ข. ให้ 1 คะแนน

ตอบ ค. ให้ 3 คะแนน

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินการที่เหมาะสมในการเพิ่มค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จำนวนทั้งสิ้น 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมมีโปรแกรมดังต่อไปนี้

ครั้งที่ 1 เรื่องปฐมนิเทศและการสร้างสัมพันธภาพ

ครั้งที่ 2 เรื่องแนวคิดของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม

ครั้งที่ 3 เรื่องการเผชิญหน้ากับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล

ครั้งที่ 4 เรื่องการประเมินตนเองและการเรียนรู้ที่จะยอมรับตนเอง

ครั้งที่ 5 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จากสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการมีวินัยในตนเอง

ครั้งที่ 6 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จากสถานการณ์ที่เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้

ครั้งที่ 7 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จากสถานการณ์ที่เกี่ยวกับความสามารถในการตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิต

ครั้งที่ 8 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จากสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น

ครั้งที่ 9 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จากสถานการณ์ที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

ครั้งที่ 10 เรื่องสรุปกระบวนการกลุ่มและประเมินผล

2.2 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมที่สร้างขึ้นให้ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความตรงเชิงทฤษฎี (Construct Validity) ระหว่างนิยามศัพท์ จุดมุ่งหมาย กิจกรรม เนื้อหาและวิธีการดำเนินการและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามคำแนะนำของประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

2.3 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และ

พฤติกรรมที่ผ่านการตรวจสอบจากประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการให้คำปรึกษาตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมของกิจกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.3.1 ควรปรับปรุงชื่อเรื่องแต่ละครั้งให้สั้นลง

2.3.2 ในการสอนทฤษฎี A-B-C ผู้วิจัยควรใส่คำอธิบายความหมายของทฤษฎีด้วย จากข้อเสนอแนะผู้วิจัยได้ปรับปรุงให้มีชื่อเรื่องดังนี้

ครั้งที่ 1 เรื่องปฐมนิเทศและการสร้างสัมพันธภาพ

ครั้งที่ 2 เรื่องแนวคิดของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และ

พฤติกรรม

ครั้งที่ 3 เรื่องการเผชิญหน้ากับความเชื่อที่ไม่สมเหตุสมผล

ครั้งที่ 4 เรื่องการประเมินตนเองและการเรียนรู้ที่จะยอมรับตนเอง

ครั้งที่ 5 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมใน

การมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ครั้งที่ 6 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมใน

การมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ครั้งที่ 7 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมใน

การมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ครั้งที่ 8 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมใน

การมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ครั้งที่ 9 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมใน

การมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ครั้งที่ 10 เรื่องสรุปกระบวนการกลุ่มและประเมินผล

2.4 ผู้วิจัยปรับปรุงโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และ

พฤติกรรมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและให้ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง แล้วจึงนำไปทดลองใช้

2.5 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และ

พฤติกรรมไปทดลอง (Try Out) ใช้นิตินิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม จำนวนทั้งสิ้น 6 คน จำนวน 3 โปรแกรม จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยโปรแกรมที่ผู้ให้คำปรึกษานำมาทดลองใช้ได้แก่

ครั้งที่ 1 เรื่องปฐมนิเทศและการสร้างสัมพันธภาพเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมที่ใช้ในการสร้างสัมพันธภาพ ซึ่งพบว่า กิจกรรม “คุณลักษณะของฉัน” มีความเหมาะสมช่วยให้นิสิตระดับปริญญาตรีได้รู้จักตัวเองและรู้จักเพื่อนในกลุ่มมากขึ้น จึงทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีในกลุ่ม

ครั้งที่ 2 เรื่องแนวคิดของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม โดยผู้วิจัยได้เริ่มต้นด้วยการสอนทฤษฎี A-B-C เพื่อให้นิสิตระดับปริญญาตรีฝึกคิดจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ซึ่งพบว่า ในการสอนทฤษฎี A-B-C ผู้วิจัยต้องยกตัวอย่างและอธิบายให้เห็นอย่างชัดเจน รวมถึงต้องเปิดโอกาสให้นิสิตระดับปริญญาตรีได้สอบถามและทำความเข้าใจด้วย

ครั้งที่ 3 เรื่องการฝึกทำแบบฝึกการคิดอย่างสมเหตุสมผลด้วยตนเองเกี่ยวกับค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยผู้วิจัยกระตุ้นให้นิสิตระดับปริญญาตรีเปิดเผยประสบการณ์เกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่นที่ไม่เหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยพบข้อสังเกต ดังนี้

1. ผู้วิจัยต้องบันทึกประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มทุกครั้งเพื่อสังเกตบรรยากาศและพัฒนาการของกลุ่มและเพื่อนำมาใช้ในการทบทวนสาระสำคัญจากการเข้ากลุ่มในแต่ละครั้ง
2. การเปิดเผยประสบการณ์เกี่ยวกับการรู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่นที่ไม่เหมาะสมช่วยให้นิสิตระดับปริญญาตรีทั้ง 6 คนมีความสนิทสนมและไว้วางใจกันมากขึ้น เนื่องจากเป็นการเปิดเผยลักษณะนิสัยของตนเองและความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผู้อื่น จากข้อสังเกตนี้ผู้วิจัยจึงนำโปรแกรมในครั้งที่ 8 มาใช้ในครั้งที่ 5 และนำโปรแกรมครั้งที่ 5 ไปใช้ในครั้งที่ 8
3. ผู้วิจัยควรใช้เวลาพูดคุยกับสมาชิกในกลุ่มนอกเวลาการให้คำปรึกษาเพราะพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีที่เป็นสมาชิกในกลุ่มมีความต้องการที่จะรายงานประสบการณ์นอกเวลาการให้คำปรึกษาให้ผู้ให้คำปรึกษาได้รับฟัง

จากข้อค้นพบในการทดลองใช้ (Try Out) ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ไปปรับปรุงตามข้อสังเกตที่ได้พบ

2.6 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ที่ปรับปรุงแล้วไปดำเนินการวิจัยต่อไป (ภาคผนวก)

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ (Two-Factors Experiment with Repeated Measures on One Factor) (Winer, Brown, & Michels, 1991, p. 509) ซึ่งมีแบบแผนการทดลอง

ดังต่อไปนี้

แบบแผนการทดลอง

	b_1	...	b_j	...	b_q
a_1	G_1	...	G_1	...	G_1
a_i	G_i	...	G_i	...	G_i

ภาพที่ 5 แบบแผนการทดลอง

ความหมายของสัญลักษณ์

a_1 แทน การให้คำปรึกษาแก่กลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม

a_2 แทน วิธีการปกติ

b_1 แทน ระยะเวลาก่อนการทดลอง

b_j แทน ระยะเวลาหลังการทดลอง

b_q แทน ระยะเวลาติดตามผล

G_i แทน กลุ่มทดลองที่ได้รับวิธีการ a_1

G_p แทน กลุ่มควบคุมที่ได้รับวิธีการ a_2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการ

1.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงหัวหน้าภาควิชาที่ได้จากการสุ่มเลือกโดยการจับสลากเพื่อขออนุมัติในการวิจัย

1.2 ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้าภาควิชาที่ได้จากการสุ่มเลือกเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการวิจัย รวมทั้งขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

2. ขั้นตอนการทดลอง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ

2.1 ระยะเวลาการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและขอความร่วมมือจากอาจารย์ประจำภาควิชา เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 59 คนทำแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แล้วเรียงลำดับคะแนนแบบวัดค่านิยมจากต่ำสุด ไปหาสูงสุด คัดเลือกผู้ที่มีคะแนนจากแบบวัดค่านิยมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ได้ระดับปริญญาตรีจำนวน 18 คน และได้ระดับปริญญาตรีที่มีความสนใจเข้าร่วมการทดลองจำนวน 16 คน จากนั้นผู้วิจัยจึงสุ่มเข้ากลุ่มด้วยการจับสลากเพื่อแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง 8 คนและกลุ่มควบคุม 8 คน และคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในครั้งนี้เป็นคะแนนในระยะก่อนการทดลอง (Pre-Test)

2.2 ระยะเวลาทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมกับกลุ่มทดลอง ตั้งแต่วันที่ 3 กรกฎาคม 2550 ถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2550 โดยทำการทดลองทุกวันอังคาร เวลา 12.00 น. – 13.30 น. และทุกวันเสาร์ เวลา 16.00 น. – 17.30 น. ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที จำนวน 10 ครั้ง โดยมีการเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาการให้คำปรึกษา 2 ครั้งเนื่องจากอยู่ระหว่างการสอบกลางภาค นิสิตระดับปริญญาตรีกลุ่มทดลองจึงมีความต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาไม่ให้อยู่ในช่วงการสอบ

ในระยะทดลองผู้วิจัยได้บันทึกประสบการณ์จากการให้คำปรึกษากลุ่มทุกครั้งและหลังจากการให้คำปรึกษาในครั้งที่ 4 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีในกลุ่มทดลองจะรายงานประสบการณ์ของตนที่เกิดขึ้นหลังจากการนำแนวคิดจากการให้คำปรึกษาไปใช้นอกเวลาการให้คำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาด้วย

สำหรับกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมและดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยตามปกติ

2.3 ระยะเวลาหลังการทดลอง

ครั้งสุดท้ายของการเข้ากลุ่ม เมื่อผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งที่ 10 เสร็จสิ้น ผู้วิจัยจึงให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในวันที่ 4 สิงหาคม 2550 คะแนนที่ได้เป็นระยะหลังการทดลอง (Post-Test)

2.4 ระยะติดตามผล

หลังการทดลองในครั้งที่ 10 ผู้วิจัยทิ้งระยะเวลา 2 สัปดาห์ ผู้จากนั้นทำการประเมินผล

ของโปรแกรม โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซ้ำอีกครั้ง
หนึ่งในวันที่ 18 สิงหาคม 2550 คะแนนที่ได้เป็นคะแนนในระยะติดตามผล (Follow Up)

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คะแนนเฉลี่ย (Mean)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรวัดค่านิยมในการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้ง 3 ระยะ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่ง
ตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated Measure Analysis of Variance:
One Between-Subjects Variable and One Within-Subjects Variable) (Howell, 1999, p. 357, 2007,
p. 449) แล้วตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นโดยภาษา
คิวเบสิก (QBASIC) ของ รศ.ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม
4. ทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทดสอบรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls
Procedure)